

Mogens Lykketofts tale ved Socialdemokratiets kongres

Taler

Mogens Lykketoft
Formand for
Socialdemokratiet

Dato

14. september 2003

Kære venner og partifæller:

Efter ni år i regering blev vi oplevet som slidte, fantasiløse og ideologisk fastlåste. Der var noget om snakken. Vi – også jeg – må erkende, at vi har været for opslugt af at justere på systemerne og for lidt optagede af det enkelte menneske. Vi har tænkt for meget i fællesskaber og for lidt i individer. Nogle har oplevet, at vi tog ansvaret fra dem – på trods af, at det var præcis det modsatte, som var vores hensigt.

Nu er vi i opposition. Men intet er så skidt, at det ikke er godt for noget. Vi er allerede kommet langt, vi tænker nye tanker, og vi har et klart, sympatisk og ansvarligt alternativ til VK-regeringen. Men vi skal længere, vi skal være endnu stærkere. Denne kongres skal blive et afsæt til at kigge fremad.

Som det sker for næsten alle succesfulde og langvarige bevægelser, har Socialdemokratiet undervejs i processen ofte forvekslet mål og midler. Vi har været så optaget af vores midler, at de efterhånden blev mål i sig selv. Derfor er der brug for, at vi finder tilbage til vores mål - at vi genopdager, hvorfor vi i det

hele taget er her.

Vores mål er jo ikke bestemte institutioner, systemer eller organisationer – selvom vores modstandere ynder at luften den vrangforestilling. Vores mål er heller ikke en stærk offentlig regulering. Og vores mål er slet ikke et højt skattetryk. Velfærdsstaten, sundheds-sektoren, uddannelsessystemet, den offentlige transport og alt det andet, vi har skabt, ja selv fællesskabet, er i sidste ende blot midler til at nå et mål.

Hvad er så vores mål? Det er ikke en bestemt samfundsform eller for den sags skyld en bestemt verdensorden. Vores mål handler ikke om samfundet eller om verden – det handler om mennesket. Det enkelte menneske. Vores mål og vores vision er, at ethvert menneske får mulighed for at virkeliggøre sin drøm om et godt liv. Ikke blot nogle få, ikke blot det store flertal, men alle. Intet mindre.

Fællesskabet er ikke et mål, det er et middel – men et meget vigtigt middel – til at skabe de bedste mulige betingelser for at ethvert menneske kan leve et godt liv. Det har vi ikke altid været gode nok til at huske.

Det gælder i Danmark som i resten af verden, at forudsætningen for at skabe muligheder for alle er frihed, lighed og fællesskab.

Frihed drejer sig om at sikre den enkelte udstrakte og umistelige demokratiske

rettigheder. Men det handler også om, at den enkelte har handlemuligheder og reel indflydelse på sit eget liv - privat, på arbejdspladsen og i mødet med samfundet.

Lighed handler om anstændighed og om at skabe en socialt retfærdig fordeling af samfundets goder med lige muligheder og lige adgang til blandt andet uddannelse og sundhed. Men det handler også om at respektere den andens lige ret til at leve sit måske meget anderledes liv. Lighed betyder bestemt ikke, at vi alle skal være ens.

Fællesskab – eller broderskab som de gamle kaldte det – handler om, at vi er der for hinanden. Det er ikke tilfældigt, at vi har rosen som symbol. Rosen er jo symbol på kærlighed, og det er vel i sidste ende den, der ligger bag menneskers dragen omsorg for hinanden. Fællesskab betyder at sikre trygheden for samfundets svage; de gamle, de syge, de arbejdsløse. Men fællesskab handler også om, at vi hver især bidrager til og tager ansvar for fællesskabet i alle de sammenhænge, vi lever i.

Det er de tre værdier, som det danske velfærdssamfund er bygget på. Dem står vi fast på. Men vi står ikke stille. Danmarks overlevelse som et velstående og harmonisk samfund er helt afhængigt af, at vi systematisk investerer i vores fremtid. Og investering handler om meget mere end økonomi. Det handler om at fremme de værdier, som kan bringe os videre. Både som samfund og som individer.

Vi vil udvikling. Udvikling af nye og bedre job til erstatning for de gamle, der

forsvandt eller flyttede ud til andre dele af verden. Vi vil udvikling af, hvad vi hver især kan. I fremtiden skal alle kunne noget mere, end vi kan i dag. Vi kan ikke give tryghed mod forandring, men vi kan skabe tryghed i forandringen.

Vi vil åbenhed. Åbenhed over for hinanden og åbenhed over den omverden vi på godt og ondt er en del af. Med stærk vilje skal vi præge den med vore holdninger om respekt for menneskerettigheder og opbygning af en forpligtende international orden, der er bygget - ikke på magt, men på ret.

Vi vil ansvar. Ansvar hos den enkelte – for vores eget liv og for menneskerne omkring os. Vi vil ansvar for fremtiden – for den verden vi efterlader vores børn og børnebørn. Vi vil ansvar for en stærk økonomi, et godt erhvervsklima, høj beskæftigelse og uddannelser i absolut top. Vi vil ansvar for, at et af verdens bedste lande forbliver et af verdens bedste lande.

Vi ved godt hvad vi vil.

Vi tør godt fortælle det.

Og vi er klar til værdikamp!

Det og meget mere er hvad bogen ”Lykketoft” handler om. Så har der været en voldsom mediestorm, som nogle måske har bemærket. Stormen er jeg ked af - indholdet i bogen står jeg ved. Men det er ikke rimeligt, at alle jer aktive socialdemokrater skal belemres med uenighed om detaljer i historieskrivningen.

Nu må vi videre.

Venstre markedsførte sig i seneste valgkamp som dem, der kunne give mere velfærd og lade os betale mindre for det. Man skulle bare gøre op med socialdemokratisk beton-tænkning og lade driftige folk komme til. Ligesom i Farum.

Men i Farum var det fup.

Det er løfterne fra Anders Fogh Rasmussens regering også.

Ude i hver enkelt kommune og amt ved de af bitter erfaring, at der ikke er nogen sam-menhæng mellem de løfter, regeringen har givet borgerne på kommuners og amters vegne, og de midler, regeringen har givet til at indfri løfterne.

Folkeskolen får ikke midler til at leve op til de store mål. Det hører vi dagligt ude fra kommunerne. Der er stadig for mange stopure i hjemmehjælpen. Der ligger stadig ældre patienter på gangene på nogle sygehuse.

Samtidig har regeringens nedskæringer på finansloven ramt hårdt på den internationale bistand og den hjemlige miljøpolitik, på uddannelse og forskning og på kulturområdet.

Regeringen snakker uden om nedskæringerne og den ledighed, de trækker med sig.

I stedet blæser man til såkaldt værdikamp under slagordet 'noget for noget'.

På overfladen kan det ligne et nyt tyveri af nogle af vore gamle værdier - en variation af Socialdemokratiets gamle slagord om at gøre sin pligt og kræve sin ret.

Men 'noget for noget' er i virkeligheden 'noget for nogen'. Det er en serie af initiativer til at fremme en indskrænket konkurrencementalitet, hvor vinderne belønnes og taberne får slag.

Vi har ikke råd til at præmiere folk for at opføre sig ordentligt, hvis vi også skal have råd til på ordentlig vis at hjælpe dem, der har mest behov.

Men det er vel heller ikke den direkte vej til at få folk og firmaer til at opføre sig ordentligt, når den borgerlige regering skærer vilkårligt i arbejdstilsyn, miljøtilsyn, fødevarekontrol og i skattevæsenets indsats mod plat og svindel.

Bag ved det hele ser vi konturerne af Venstre, som de altid og konsekvent har været gennem de sidste 100 år. Det er en grundholdning hos dem, at der er for lidt ulighed mellem folk. Det er en grundopfattelse hos Venstrefolk, at man kun kan få de bedst stillede til at arbejde ved at give dem skattelettelser, og man kan kun få de dårligst stillede til at arbejde ved at skære dem i ydelser. Derfor har Venstre givet mange hundrede millioner i lettelse til nogle af dem, der tjener allermost – senest ved lavere skat på aktieoptioner. Til gengæld har man skåret i de lavestlønnedes pensionsrettigheder. Man har tvunget indvandrere til at leve på halv kontanthjælp, hvad der er uanstændig diskrimination og modarbejder enhver bestræbelse for integration. Og nu angribes de supplerende dagpenge for en meget stor gruppe af løst ansatte og lavt lønnede danskere.

VK og Dansk Folkeparti fører en politik, der appellerer til både til egoisme og nationalisme. De uddyber skel og graver grøfter mellem befolkningsgrupper. De taler til laveste fællesnævner. Illusionen om national selvtilstrækkelighed har fået alt for god grobund fordi statsministeren ikke vil tage et opgør med Dansk Folkepartis snæversynede nationalisme.

Statsministerens mangel på mod risikerer i sidste ende at sende Danmark ud af det europæiske samarbejde. Det kan blive fatalt for vores deltagelse i det fremtidige EU, at statsministeren ikke i tide tog et opgør med de danske forbehold.

Men manglen på mod gør sig jo også gældende i den hjemlige politik. Sandheden er at Venstre vil videre ad samme vej, som de altid har været på – mindre samfund, større ulighed. De tør bare ikke fortælle det til nogen. Selv internt i partiet Venstre bliver der slået hårdt ned på enhver ung løve, der kommer for skade at afsløre partiets reelle hensigter.

Men tag ikke fejl. Der er ingen uenighed mellem Anders Fogh og Søren Pind om målene. Venstres ledelse mener bare ikke, at vælgerne kan tåle at høre om Venstres sande holdninger og virkelige ønsker om at skære i velfærdsordningerne før efter næste valg – i 2006.

Regeringen inviterer til værdi- og kulturkamp uden at fortælle, hvad den selv vil. Men vi socialdemokrater vil fortælle hvad vi vil:.

Vi siger ja til frisind og internationalt udsyn. Ja til et stærkt demokratisk fællesskab i Danmark og i Europa. Ja til at investere i fremtiden i stedet for at snole den op.

Men ærlig værdikamp kræver lige adgang til at ytre sig i en åben og demokratisk debat. Derfor er det foruroligende, at den borgerlige regering og Dansk Folkeparti uhæmmet forsøger at lukke munden på dem, den ikke er enig med. Det oplever de eksperter, der blev kaldt smagsdommere. Det oplever journalister og alle andre, der stiller kritiske spørgsmål. Selv domstolene holder man sig ikke for gode til at angribe.

Det er på høje tid at blæse til aktiv modstand. Der er brug for at retskafne og demokratisk sindede mennesker med høj og klar røst tager del i debatten. Der er store og ægte danske værdier på spil, hvis ikke heksejagten bringes til ophør.

Lad mig gøre det klart, hvor skillelinien mellem os og den nuværende regering går.

Den handler ikke – som Venstre ynder at påstå - om spørgsmålet om, hvorvidt mennesker skal være frie eller ej.

Nej, forskellen mellem vores og regeringens politik handler om, hvordan vi sikrer frihed.

Er frihed for den enkelte noget vi som samfund i fællesskab skal arbejde for – eller er det alene markedet, som skal sikre friheden?

Er markedet et middel – et meget vigtigt middel – eller er mest mulig marked et mål I sig selv?

Skal vi være borgere i samfundet Danmark, eller skal vi være kunder i butikken Dan-mark?

Det er den grundlæggende skillelinie.

Der er for meget kunde og for lidt borger i Venstres frihedsidealer.

Det er en forskel, som gør en forskel. Det handler om, hvorvidt vi selv kan skabe vores fremtid. Det handler, om hvorvidt Danmark skal føre en offensiv og langsigtet investeringspolitik – eller vi blot er henvist til at sejle op og ned ad de internationale konjunkturers bølgedale. Det handler om, hvorvidt vi skal investere i fremtiden – eller vi skal sende regningen videre til næste generation.

Hvad er det den nuværende regering gør?

· Regeringen sender regningen videre, når den ikke vil hjælpe med at renovere de nedslidte skoler og bygge ud til de 30.000 flere børn, der kommer i folkeskolen.

· Regeringen sender regningen videre, når den øger brugerbetalingen på efteruddannelse og dermed sætter barrierer op for opkvalificeringen af de lavtuddannede.

· Regeringen sender regningen videre, når den ikke griber ind over for den stigende arbejdsløshed, som sender seniorer ud af arbejdsmarkedet, forhindrer unge i at komme ind, ødelægger mulighederne for integration – og underminerer Danmarks økonomi

· Regeringen sender regningen videre, når den skærer dramatisk ned på miljøindsatsen.

· Regeringen sender regningen videre, når den klatter milliardbeløb væk til ufinansierede skattelettelser og det såkaldte skattestop. Vi kommer til at mangle pengene til nødvendige investeringer i fremtiden og til at betale af på gammel gæld. Vi, der har børn og børnebørn, synes ikke, det er fair, at de om 10 og 20 år skal indfri de dækningsløse checks på fremtiden, som blev udstedt af VK og Dansk Folkeparti.

Men det er helt konsekvent: På alle disse og mange andre områder sender VK-regeringen regningen videre til vores børn og børnebørn. Den er i færd med at formøble, ikke blot det overskud, vi opbyggede i løbet af 90'erne, men også det, vi skal leve af fremtiden.

Regeringen har en ideologisk begrundet ærefrygt for markedet. Men ellers er forklaringen på regeringens uansvarlighed meget simpel: Regeringen har både lovet skattelettelse til alle – og samtidig lovet ikke at røre ved en lang række overførselsindkomster. Det begrænser dens råderum til noget nær nul. Dens eneste mulighed er, at sende regningen videre. Ved at undlade at foretage de nødvendige investeringer i uddannelse og forskning, ved at standse afbetalingen på statsgælden og sælge ud af vores miljøværdier.

Denne regering forstår helt enkelt ikke hvad der skal til for at skabe langsigtet dynamik og udvikling i et samfund. Den opfatter offentlige udgifter alene som omkostninger, der blot fører til alt for høje skatter for borgere og virksomheder – ikke som investeringer i udvikling, vækst og velfærd. Den har et primitivt og forældet verdensbillede af, hvordan et samfund fungerer.

Vi har et samfund, vi kan være stolte af. Men det skal hele tiden udvikles. Og regeringens kurs afsporer den nødvendige udvikling.

Der er syv områder, hvor Socialdemokraterne vil gøre en ekstra indsats:

Vi vil skaffe 15.000 flere job her og nu

Vi vil have flere lærere og nye bøger i folkeskolen

Vi vil investere 2 mia. ekstra i uddannelse og forskning

Vi vil sikre bedre tid i ældreplejen

Vi vil skaffe flere læger og sygeplejersker til de svageste patienter på hospitalerne

Vi vil stoppe nedskæringer på natur og rent vand

Vi vil indføre et loft for prisen på børnepasning - en maxtakst på 1000 kr.

Danmark er i en konkurrencesituation med resten af verden, hvor selv fattige

lande efterhånden kan tilbyde høj kompetence til lav løn, for eksempel ingeniører i Indien.

Vores tyske naboer har de sidste fire år øget budgetterne til uddannelse og forskning med 25%, fordi tyskerne ved at vores del af verden bliver agterudsejlet, hvis vi bare lader stå til.

Det er hvad vi er oppe imod. Det handler om hver enkelt dansker og hver enkelt familie. Det er nu, danskerne skal forberede sig på at kunne noget mere – hver for sig og i fællesskab. Regeringen har indført et velfærdsstop, der reelt betyder, at vi fremover ikke vil ha-ve den samme standard, som vi kender i dag. Nej, vi vil få dårligere hospitaler, ringere ældrepleje, færre jobs og højere skatter – fordi vi taber i den globale konkurrence med andre lande og befolkninger.

Venstres politik betyder i praksis, at den enkelte borger bliver fattigere, endnu mere afhængig af staten og endnu mere afhængig af sin arbejdsgiver.

Der er en anden vej .Vi er ikke dømt til stagnation og tilbagegang. Vi er ikke dømt til at afvikle velfærden, fordi store årgange bliver ældre og små årgange kommer ind. Vi kan vælge en fremtid med velfærd og udvikling. Det handler grundlæggende om, at danskerne får bedre uddannelse og flere kvalifikationer. Og det handler om at alle, der gerne vil arbejde, også får lov til det. Også de nye danskere, der er kommet til. Hvis vi ad åre kan løfte dem opad mod samme erhvervsdeltagelse, som de gamle danskere, så er der tocif-rede milliardbeløb at hente i større velfærd og mere sammenhængskraft i det danske sam-fund.

Der er også megen velfærd at hente ved at indrette et arbejdsmarked, der er til rådighed for seniorerne. Der er mange flere i de kommende årgange af seniorer, der meget gerne vil blive ved at gøre en indsats. De er ikke nedslidte. De har gode kvalifikationer, og de har slet ikke lyst til at blive henvist til 20 år på efterløn og pension.

Endelig er der mange mennesker, der kan og vil gøre en indsats til trods for skavanker og handicaps, men som der stadig ikke er skabt fleksible jobmuligheder for. Det skylder vi dem - og det skylder vi os selv.

Socialdemokraterne ønsker en aftale med danskerne for fremtiden. En aftale, hvor sam-fundet gør det muligt for hver enkelt at sikre sig bedre kvalifikationer og dermed skabe langt større værdier til sig selv og sin familie - og til samfundet.

Til gengæld må hver enkelt dansker acceptere, at den måde han eller hun arbejder på i dag, ikke nødvendigvis er den samme i morgen. Vi kan nemlig ikke skabe tryghed mod forandring, men vi kan skabe tryghed i forandringen.

Der er en meget sikker sammenhæng mellem længere uddannelse, bedre løn, bedre arbejdsmiljø, mindre risiko for ledighed og udsigt til et længere aktivt liv på arbejdsmarkedet. Danskerne skal konkurrere på kvalitet og kreativitet – ikke på lave lønninger og dårligt arbejdsmiljø. Livslang læring er det bedste middel mod, at alt for mange strander på overførselsindkomst. Uddannelse er nøglen til

integration. Derfor er det nu, vi skal investere målrettet og ambitiøst i uddannelse – hele vejen igennem fra folkeskole, over ungdomsuddannelser, videregående uddannelser og efteruddannelse. Det er godt, at mange danske virksomheder investerer i efteruddannelse, men som samfund kan vi ikke nøjes med dét, virksomhederne hver for sig finder nødvendigt at satse.

Derfor må vi investere langt mere i forskning på vore læreanstalter og i et tæt samarbejde mellem erhvervslivet og det offentlige skabe det rette klima for innovation. Derfor må vi investere i god infrastruktur – veje, broer, baner, lufthavne og IT-netværk. Det gælder på alle disse områder, at vi ikke har råd til at lade være. Det handler om at være foran i en foranderlig verden.

Lad mig give et eksempel. Indenfor IT-erhvervet er der de seneste 3 måneder kommet 2000 flere ledige. Derfor har Socialdemokraterne sammen med CO-Industri foreslået en såkaldt IT overvintringspakke. Ideen er, at vi netop nu skal opkvalificere 1000 ledige IT- og telemedarbejdere og skabe 550 nye jobs ved at investere i informationsteknologi i daginstitutioner, flere IT-løsninger i den nære service til borgerne samt en IT-isbryderordning for små og mellemstore virksomheder – en investering i fremtiden på 235 mio. kr.

Det gør vi, fordi det er for uambitiøst, hvis alle bare giver op. Det rækker ikke at forlade sig på, hvad markeds kræfterne alene kan udrette. Så er der mange, der ikke kommer til-strækkeligt godt rustede ind i fremtiden.

Danske uddannelser skal være internationalt helt i top. Det er vores strategi til at sikre den enkelte råderum i fremtiden. Vi kan ikke løse Danmarks økonomiske

problemer ved at afskaffe efterløn og skære ned på folks fritid, kun ved at sørge for at deres kvalifikationer er i top.

Vi har gennem de sidste 40 år mistet hundrede tusinder af produktionsjob i Danmark. Men vi har kunnet skabe endnu flere nye job, fordi vi har formået at dygtiggøre os. Den udvikling må ikke køre af sporet på grund af et firkantet og ufleksibelt skattestop, som fastfryser i stedet for at frisætte. Det vil være ødelæggende for vores samfund.

Vi skal investere i efteruddannelse i stedet for at skære ned og øge brugerbetalingen.

Vi vil investere massivt med 2 mia. kr. ekstra om året i de kommende år til forskning og uddannelse.

Vi vil investere de mange flere penge for at sikre, at vore uddannelser altid er af høj kvalitet med indbygget fremtid. Men vi vil også have mere for pengene.

Vi ønsker at gennemføre et kvalitetsløft gennem udviklingskontrakter med alle dele af uddannelsessektoren. Der skal opstilles krav og klare målsætninger, så større bevillinger følges af højere kvalitet.

Derfor foreslår Socialdemokratiet, at man laver en ny national tre-års plan for forskning og uddannelse. Erhvervsliv, organisationer, lærere og studerende bør indrages. Og vi opfordrer regeringen til en bred politisk aftale.

De fleste unge i Danmark starter på en ungdomsuddannelse. Det er godt og nødvendigt. Men i de faglige uddannelser gennemfører kun 4 ud af 5. Det understreger behovet for, at der er tjek på kvaliteten og pædagogikken, så vi kan sikre en undervisning, der er lige så tiltrækkende for de unge som gymnasiet.

Men den vigtigste grund til frafaldet er mangel på praktikpladser. Det vil vi have sat en stopper for. Det kan ikke være rigtigt, at det erhvervsliv, der advarer mod fremtidens mangel på arbejdskraft, ikke kan være med til at løfte deres del af opgaven.

Vi vil gennemføre en praktikpladsgaranti. De virksomheder, der ikke vil investere i fremtiden ved at oprette praktikpladser, skal være med til at betale til de virksomheder som vil.

Kravene til at klare arbejdslivet vokser hele tiden. Derfor er det helt afgørende, at vi satser målrettet på efteruddannelse. Det er en lige så vigtig udfordring som en god grundud-dannelse. Derfor skal alle, der er motiverede til at dygtiggøre sig, have mulighed for det. Vi ved, at en halv million danskere har utilstrækkelige læsekundskaber, og at mange er hæmmet af at være ordblinde og har brug for særlige kurser. Det kan ikke være meningen, at vi skal straffe den ufaglærte

kvinde eller specialarbejderen med brugerbetaling, fordi de i en sen alder vil uddanne sig.

Vi har tværtimod brug for at opmuntre mennesker med kort grunduddannelse, som måske har overvundet en vigtig barriere hos sig selv ved at gå tilbage til skolebænken. De har trukket mindst på uddannelseskontoen, da de var unge, mens nogle af os andre – uden at betale noget som helst – gik i gymnasiet eller teknisk skole og på universitetet eller seminarieret.

Regeringens nedskæring af arbejdsmarkedsuddannelserne og indførelse af brugerbetaling skader ikke bare den enkelte urimeligt, men er også på længere sigt en trussel mod mobilitet og konkurrencekraft i vort samfund. Derfor vil Socialdemokraterne have fjernet den forøgede brugerbetaling på efteruddannelse og gøre det til erhvervslivets fælles ansvar at finansiere nye kvalifikationer til medarbejdere.

Folkeskolen skal være det bedste tilbud til alle børn på tværs af sociale og etniske skel. Den er fundamentet for al god uddannelse og for et godt fællesskab. Derfor skal skolen gennemsyres af faglighed og kvalitet.

Vi ønsker, at vores børn skal lære mere i folkeskolen. Det kræver ro i klassen, stor faglighed, opbakning fra forældrene og klare mål for den enkelte elev. En god skolegang er helt afgørende for at modvirke negativ social arv. Danmarks fremtid afhænger af, hvordan vi behandler børnene i dag. Derfor må både lærere og forældre mere på banen.

Først og sidst: Kun et samfund, der behandler sine lærere godt, sørger for deres gode efteruddannelse og sikrer lærerstandens anseelse, bliver et godt samfund. Folkeskolen fastholdes kun som det bedste tilbud til børnene, hvis vi i folkeskolen har de bedste lærere – og hvis vi har nok af dem.

I de kommende år får vi 30.000 flere elever i skolen. Regeringen forestiller sig, at disse elever skal undervises uden en eneste ekstra skolelærer. Vi vil ansætte 3000 ekstra lærere i folkeskolen, så vi kan sikre en høj kvalitet og undgå, at der bare proppes endnu flere børn i klasserne. Det kræver åbenhed over for merituddannede lærere, der kommer fra andre fag.

Vores børn skal lære at læse i skolen og suge ny viden til sig. Derfor nytter det ikke noget at give dem lasede bøger med forældet indhold. Undervisningsmaterialerne skal være tidssvarende og moderne.

Virksomhederne investerer milliarder af kroner i moderne IT-udstyr. Der findes efterhånden kun få arbejdspladser, hvor man ikke bruger computere – og der bliver endnu færre i fremtiden. Derfor skal vores børn lære at bruge tidssvarende computere som en fast del af folkeskolen, så de bliver gode til at spille med og udvikle sig i informationssamfundet.

Bortset fra hjemmet er folkeskolen det centrale rum for vores børn. I adskillige år er skolen et af omdrejningspunkterne i børnenes liv. Derfor skal skolen

selvfølgelig være et rart sted at være. Mange skoler har akut brug for renovering. Det skal gøres, og det kan lige så godt blive gjort lige nu, hvor vi har mange bygningshåndværkere, der desværre går le-dige.

Der er brug for en ganske særlig indsats og et kvalitetsløft af skolen i de områder, hvor man skal integrere mange tosprogede elever. Vi må bremse flugten fra den lokale folkeskole i de områder, hvor danske forældre i dag føler sig tvunget til at flytte deres børn og deres engagement ud af folkeskolen og over i de private tilbud.

Vi ved, at mange børn har svært ved at koncentrere sig om indlæring, hvis de ikke også får optrænet de praktiske og fysiske færdigheder – og får ordentlig mad. Alt for mange børn spiser usundt og er overvægtige. Det er et naturligt krav til både folkeskole og børnepasningstilbud, at der er en god frokostordning for alle elever. Det giver bedre folke-sundhed og bedre resultater i undervisningen.

Allerede nu afsætter Socialdemokraterne i vores finanslovsforslag 600 mio. kr. til en bedre folkeskole med flere lærere og nye bøger.

Forberedelsen til livet i skolen vil for langt de fleste børn være nogle år i daginstitutioner. Det er vigtigt, at der også her er gode rammer med tilbud om sund mad, fysisk udfoldelse og en begyndende indlæring op til skolestart.

Vi oplever i mange kommuner, at prisen for børnepasning stiger kraftigt i disse år. Det er ikke omfattet af skattestoppet. Det er mange penge, når en børnefamilie skal betale 2500-3000 kr. om måneden for en vuggestueplads.

For at lette børnefamiliernes ofte pressede økonomi og sikre reel valgfrihed for unge kvinder til at vende tilbage til arbejdsmarkedet, foreslår Socialdemokraterne, at kommunerne altid skal give reelle pasningstilbud fra barnet er fyldt 7 år, og at der lægges loft over betalingen på 1.000 kr. om måneden.

Socialdemokraterne har med vores finanslovsudspil vist, hvordan der skal investeres i fremtid og velfærd. Hvordan vi kan lette skatten på arbejde udover, hvad regeringen har præsteret. Og hvordan vi kan finansiere det hele krone for krone ved en mere fair fordeling af regningerne. Pengene skal hentes, hvor der i dag ikke betales efter evne. Hvor de store gevinster scores til lav eller ingen skat. Hvor der spekuleres mod statskassen ved at jonglere med fradrag. Og hvor vi forsømmer at sætte multinationale selskaber ordentligt i skat.

Socialdemokratiet vil investere i fremtiden uden at sende regningen videre til næste generation.

Da den socialdemokratiske regering tog over i 1993, forvandlede vi et samfund med massearbejdsløshed til et samfund med historisk høj beskæftigelse. Vi investerede i et bedre arbejdsmarked med mere efteruddannelse. Vi holdt inflationen nede og renten lav. Vi sænkede skatten på arbejde og holdt det

samlede skattetryk i ro. Vi fik orden i finanserne og hævlede af på gammel gældsbyrde. Oven i købet fik vi plads til at investere meget mere i uddannelse, børnepasning, sundhed og ældreomsorg. Vi sparede på udgifterne til overførselsindkomst – ikke ved at tage noget fra dem, der havde brug for forsørgelse, men ved at sørge for at langt flere blev selvforsørgende. Danske virksomheder havde flere ansatte, højere indtjening og mere vækst da socialdemokraterne sad ved roret.

Jeg ved godt, at man ikke skal dvæle ved fortidens sejre, men stræbe efter nye. Alligevel kan jeg ikke lade være med at undres, over hvad det er for en sær logik, der får erhvervslivets top til at pumpe de borgerlige partier op med tilskud? Socialdemokratiet er faktisk et erhvervsvenligt parti. De progressive erhvervsledere ved jo godt, hvad de prioriterer højest, når det drejer sig om at kunne drive en moderne virksomhed: Det handler netop om forskning og udvikling, om en ordentlig infrastruktur og om topkvalificerede medarbejdere, der kan få deres familieliv til at fungere. Man kan spare sig fattig og investere sig rig. Det gælder i en virksomhed. Det gælder i et samfund.

Fakta er at Socialdemokratiet har vist, at vi kan fremkalde et erhvervs- og samfundsklima, hvor nye og bedre job skabes i meget hurtigere takt end gamle forsvinder. At vi ikke lider af nyttesløse reflekser med at forsvare gamle arbejdspladser. At vi ikke er fagforeningernes eller de offentlige institutioners automatiske talerør. At vi er på borgernes og virksomhedernes side i kravet om at få den bedst mulige service for skattekrone. Og at vi er i stand til at skabe bæredygtig vækst.

Det skal kunne betale sig at yde en indsats, tage et initiativ og løbe en risiko – derfor vil vi have lavere skat på arbejde. Der er brug for at investere mere i fremtiden og forbedre kvaliteten af de offentlige tilbud – derfor vil vi bane vejen

for ny vækst gennem en progressiv arbejdsmarkedspolitik. Danmark skal være i top med at tilbyde attraktive forhold for teknologi- og vidensbaserede virksomheder. Derfor vil vi investere i uddannelse, forskning og infrastruktur. Derfor er der brug for ordentlige daginstitutioner, boliger, kul-tur og miljø, så Danmark fortsat kan tilbyde attraktive forhold for de mennesker, virksomhederne har brug for som arbejdskraft.

Vi skal insistere på, at vores offentlige sektor er toptunet og moderne, og vi skal langt bedre lære at bruge de erfaringer og den teknologi, der udvikles i private virksomheder. Skatteyderne skal ikke betale en overflødig krone for at få god offentlig service. Det er i grunden kernen i den velfærdsreform, der skal gennemføres.

Derfor er Socialdemokratiet også optaget af - med et bredt politisk flertal - at finde grundlaget for en kommunalreform med nye fordelinger af opgaver og med en ordentlig udligning mellem kommuner og regioner, så der i alle dele af landet er mulighed for – hvis der er politisk vilje – at levere ordentlig service til borgerne.

Vi vil vente på Strukturkommissionens udspil, før vi tegner landkort. Men jeg er sikker på, at store forandringer skal og vil ske.

Der er bare én ting, jeg gerne vil sige, så det ikke kan misforstås: Socialdemokraterne medvirker ikke til en reform, der åbner for privatisering af vore sygehuse. Sygehusene skal ikke overlades til private bestyrelser, der proppes med liberale stridsmænd. De skal ikke kunne sælges til private kapitalinteresser.

Vi vil kæmpe imod, at de offentlige budgetter klemmes af skattestoppet med det resultat, at borgerne tilskyndes til at tage penge og opbakning ud af de offentlige tilbud.

Vi bevare et godt tilbud om offentlig service både i sundhedsområdet, ældreomsorgen og børnepasningen - et tilbud, hvor ingen afskæres fra at komme til på grund af dårlig privat økonomi. Ellers er al snak om frit valg en illusion

For Socialdemokraterne står kampen for fuld beskæftigelse altid øverst på den politiske dagsorden. At have et arbejde, er den første nødvendige forudsætning for at udfolde sine evner og få frihed. Det er ved arbejdet de fleste henter en afgørende del af deres identitet. Det er nøglen til større lighed. Og det er forudsætningen for, at der skabes værdier nok til at sikre den enkelte dansker en høj livskvalitet i fremtiden.

Den stigende arbejdsløshed handler om familier, der kastes ud i krise. Unge mennesker, hvis viden forældes og talent, forbliver ubrugt. Ældre, der skubbes alt for tidligt ud, og aldrig får lov at komme i gang igen. Socialdemokraterne kræver, at vi bruger alle de virkemidler, vi har, til at gå op mod arbejdsløsheden, give mennesker et forspring og investere i fremtiden.

Danskerne har alle forudsætninger for at klare sig godt i den internationale

konkurrence. Men vi skal - her og nu - udnytte og befæste vores styrkeposition. Vores mål om en senere og mere gradvis tilbagetrækning og om at få indvandrere integreret langt bedre, vil med sikkerhed mislykkes, hvis vi bliver ved med at lade stå til over for den stigende arbejdsløshed. VK gentager imidlertid fadæsen fra sidst i 80'erne da de sidste havde regeringsmagten: De beklager sig over internationale konjunkturer og sætter sig til at vente på bedre tider.

Vi har allerede tabt 50.000 arbejdspladser i Danmark det sidste halvandet år. Det er dramatisk og meget foruroligende. Mange er blevet tvunget til at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet - mere end 30.000 flere er blevet arbejdsløse.

Det er rigtigt, at økonomien går trægt i Europa, men hvorfor er Danmark blandt de lande hvor arbejdsløsheden stiger mest? Svaret er enkelt: fordi vi har en regering, som af ideologiske grunde nægter at forholde sig offensivt til markedskræfterne. Vi har medborgere, der ikke KAN få et arbejde, selvom de gerne vil, og en regering der ikke VIL arbejde for at skaffe job, selvom den kan! Vi bliver nødt til at gøre noget selv for at skabe nye arbejdspladser, vækst i økonomien og mere livskvalitet.

Lad mig sige det så det ikke kan misforstås:

Nej – der er ingen grund til, at Danmark skulle være på vej ud i økonomisk krise og stor arbejdsløshed.

Det, der bekymrer os dybt, er regeringens passivitet, mens Danmarks mister jobs. Og det der bekymrer os dybt er regeringens letsindige forhold til statens finanser. Regeringen gør Danmark unødigt sårbar med risiko for økonomisk krise og massearbejdsløshed.

Arbejdsløshed skal vi selv bekæmpe. Politik kan gøre en forskel. Lige som i 90'erne.

Vi vil her og nu sætte ind over for arbejdsløsheden på fem områder:

Vi vil fremrykke investeringer i bedre skoler og flere udlejningsboliger i store byer og i større indsats for byfornyelse. Vi vil bruge de hænder, der ellers alligevel er ledige det næste års tid. Det er en gratis omgang .

Vi vil investere i meget mere efteruddannelse.

Vi vil støtte, at arbejdsløse seniorer kommer i gang igen og stille krav til virksomhederne.

Vi vil stoppe fyringsrunder i det offentlige.

Vi vil gennemføre en skattereform, så det bedre kan betale sig at arbejde.

Vi må i bagklogskabens klare lys erkende, at vi ikke tidligt nok og opmærksomt nok lyttede til menneskers bekymringer om for ringe integration og for stor indvandring, der skabte socialt belastende forhold i mange boligområder og skoler.

Mange opfattede os som ligeglade med de problemer og værdisammenstød som indvandringen førte med sig.

Vi har været uafklarede. Det har vi alle et medansvar for. Det er vi ikke mere. Og vi har lært at lytte. Det har vi alle fælles ære af.

Vi har fremlagt et oplæg med 10 meget konkrete bud på en bedre integrationsindsats.

Vi vil investere målrettet og håndfast i integration, så nye danskere meget

hurtigere kan blive selvforsørgende, aktive medborgere.

Der er et tocifret milliardbeløb at hente i mere velfærd til os alle. Men det lykkes kun, hvis vi også gensidigt kan gøre op med fordomme, intolerance og forældede normer. Vi gamle danskere må række hånden ud til alle de mange indvandrere, der kan og vil, men ikke får lov at bruge deres talenter fuldt ud til gavn for det danske samfund.

Men vi må også fastholde bremsen over for arrangeret familiesammenføring og tvangs-ægteskaber. Det må vi, fordi unge indvandrere siger, at det virker. De har krav på, at vi hjælper dem i opgøret med bedsteforældrenes og forældrenes tyranni om, at de skal giftes med fjerne slægtninge fra den gamle landsby. De har krav på samme frihed som andre danskere til frit at vælge ægtefælle.

Vi har set alt for mange ulykkelige skæbner og evigt varende integrationsproblemer med de gammeldags arrangementer. Nu vil vi insistere på en bedre fremtid for unge med en helt anden kulturbaggrund, der er vokset op i Danmark.

De fleste ældre klarer sig selv og har en god tilværelse. I de kommende år får vi flere pensionister, der udover folkepensionen har gode pensionsordninger fra deres ansættelse og private, skattebegunstigede opsparing.

Socialdemokraterne vil forbedre økonomien for de mange med forholdsvis små supplerende indtægter. Det var officielt også det, regeringen og Dansk Folkeparti ville med ældrechecken. Men det blev til et narreværk, hvor stort set alle, der har haft et arbejdsliv blev snydt. Mange pensionister med små indkomster har i løbet af det sidste år fået en lang næse, når de stillede på kommunen for at få udbetalt de penge, de var stillet i udsigt. Derfor foreslår vi som del af vores skattereform at ældrechecken erstattes af en forbedret folkepension til alle der får pensionstillæg.

Vigtigere end den kontante økonomi er imidlertid, at omsorgen er god, når helbredet svigter. Men mange svage gamle, der har brug for hjælp, oplever, at der er blevet mindre tid til ældreplejen. Selv om de borgerlige partier i sidste valgkamp lovede opgør med stopurstyranniet, så er der mange eksempler på, at det er blevet mere udbredt. Hvorfor? Fordi det er nødvendigt for at gennemføre tvangsudbud til private virksomheder. Der er brugt hundredevis af millioner på ideologisk begrundet bureaukrati for at lave udbud også der, hvor få eller ingen private virksomheder var interesseret, og hvor uhyre få borgere ønskede det.

Hver eneste krone kunne være brugt til at forbedre kvaliteten af den kommunale hjemmehjælp!

Men i stedet oplever vi stressede hjemmehjælpere, der har ikke tid til den omsorg, der kan få hverdagen til at hænge sammen. Det er forkert. Omsorg og samtale skal være en naturlig del af hjemmehjælpen. Det kræver mere tid i hverdagen.

Det skal i højere grad være op til den enkelte ældre at vurdere, hvad der brug for. Hjemmehjælp kan også være at tage den ældre i hånden og gå på indkøb eller gå en tur, hvis det er det vigtigste for den enkelte, og hvis der ikke er familie og private besøgsvenner.

Samtidig vil vi give modtagere af hjemmehjælp et reelt frit valg, også når det gælder muligheden for at tilkøbe ekstra service udover det gratis tilbud. Ideologisk stivnakkethed bør ikke afskære ældre, der selv vil betale, fra at få mere service fra det offentlige.

Derfor kræver Socialdemokraterne:

Målretning af hjælpen til de svageste ældre.

Satsning på bedre ledelse og løft i hjemmehjælpernes kompetence.

Mulighed for tilkøb af praktisk bistand hos kommunen.

Flere ressourcer, hvor det er nødvendigt.

Flere ressourcer er også nødvendige de steder på vores sygehuse, hvor der reelt sker nedskæringer i disse år. Og tag ikke fejl. På trods af regeringens løfter, så er sandheden man-ge steder, at der er færre penge til rådighed.

Vi hører eksempler på, at afkræftede og svækkede ældre patienter bliver nedprioriteret . Vi ser, at der flyttes ressourcer væk fra de afdelinger, hvor syge mennesker er indlagt for at blive raske.

Som direktøren for Glostrup sygehus befriende ærligt har sagt det: ”Det er ældre og mindre mobile patienter, der bliver ramt”. Ansvarer ligger ikke på Glostrup eller andre syge-huse. Det ligger hos den borgerlige regering.

Den udvikling vil vi vende. Vi må ikke finde os i, at afkræftede patienter skal ligge på gangene på sygehusene uden tilstrækkeligt personale til at tage sig af dem. Det må aldrig ende der, hvor vi skal være utrygge ved at vores forældre og bedsteforældre bliver indlagt for at komme til hæfterne igen.

Vi vil i Socialdemokratiet genoprette situation på de hårdt pressede afdelinger. Vi vil til at starte med afsætte 200 mio. kr. Pengene skal bruges målrettet til bedre faciliteter samt flere læger og sygeplejersker, der hvor behovet er.

Men der er andre problemer i sundhedsvæsenet, som vi skal gøre noget ved:

Vi skal styrke det forebyggende arbejde.

Vi skal have skabt et trygt alternativ til de sygehuslukninger, som regeringens nedskæringer fører med sig.

Og vi skal have gjort noget ved de alt for lange ventetider mange steder i sundhedsvæsenet. Før man overhovedet kan komme på venteliste til en operation, så er der i mange situationer et halvt års ventetid på en speciallæge. Og efter operationen kan der være vente-tid på genoptræning. Når en SID'er er kommet til skade på sit arbejde, kan det nemt tage over et år før han kan komme tilbage på jobbet pga. ventetider.

Vi er helt derhenne, hvor private forsikringsselskaber af egen lomme begynder at betale for undersøgelser og genoptræning, fordi de ikke har råd til at vente på, at det offentlige system får folk i arbejde igen. De ved nemlig, at mange slet ikke kommer i gang igen, fordi det har taget for lang tid. Det kan vi ikke være bekendt. Det skal vi have gjort noget ved.

Vores boligmarked er ude af lod.

Det er ikke rimeligt, at unge familier med arbejde i storbyen skal køre længere og længere for at komme på arbejde, fordi der ikke findes boliger, de kan betale med en almindelig lønindtægt.

Det er ikke rimeligt, at der skal være 20 års ventetid på en udlejningsbolig i København.

Derfor skal der over de næste fire år bygges 50.000 nye udlejningsboliger og 15.000 andelsboliger - især i storbyerne. En god portion skal målrettes til at dække boligbehovet for unge under uddannelse.

For der er brug for flere lejeboliger, ikke færre, som den borgerlige regering lægger op til med planerne om salg af almennyttige boliger.

Vi vil bekæmpe disse planer med alle til rådighed stående midler – politisk og juridisk. Vi vil ikke passivt se til, at regeringen eksproprierer almennyttig boligejendom.

Den socialdemokratisk ledede regering viste, at en bevidst satsning på godt miljø gør en enorm forskel. Fiskene kom tilbage i vore vandløb, luften blev renere, og

man kan bade i Københavns havn. Det er gode eksempler på, hvad godt miljø handler om.

Investering i miljøet forsømmes katastrofalt under denne regering.

Vi vil gøre op med den kortsigtede nedskæringspolitik

Vi vil investere i, at vore børn og børnebørn også skal opleve glæden ved uspolerede skove og strande og mangfoldighed af dyr og planter. At de skal kunne drikke rent vand af hanen, uden at det smager af tilsat klor. De skal kunne ånde luften uden at frygte for farlige kræftsygdomme.

Vi beskytte naturen og sikre fri adgang for alle danskere

Vi sikre det rene drikkevand

Vil sikre ren luft

Vi vil styrke – ikke svække - indsatsen mod farlige kemikalier og giftstoffer

Vi vil fastholde sammenhæng til en bæredygtig energipolitik, så vi kan yde vort bidrag til undgå den katastrofale globale opvarmning

Vi vil simpelthen stoppe regeringens nedskæringer på natur og rent vand.

Den borgerlige regerings nedskæringer har på forbløffende kort tid bombet dansk indsats

for udvikling og miljø i verden tilbage.

Regeringen har med sin beslutning om symbolsk at deltage i krigen i Irak uden FN-beslutning bidraget til at svække FN, splitte Europa og skabe unødige fronter om linien i dansk udenrigspolitik.

Socialdemokraterne mener, at dette land er for lille til at have mere end én udenrigspolitik. Vi vil arbejde for bredt samarbejde om dansk udenrigspolitik, men på et grundlag, hvor Danmark entydigt arbejder til fordel for en stærkere

international retsorden og over en årrække igen bliver et foregangsland, når det gælder international solidaritet.

Det vigtigste tema i dansk udenrigspolitik i det kommende år bliver Danmarks forhold til EU.

Vi er ved en korsvej, hvor vi skal tage stilling til, om vi vil deltage med fuld medbestemmelse i det europæiske samarbejde sammen med 24 andre lande - eller vi vil begive os af sted ad en vej, der placerer os med begrænset eller ingen indflydelse i den verdens-del, vi lever i.

Jeg ved udmærket, at der er vældig mange – også socialdemokrater – der stadig er skeptiske over for EU. Det skal der også være plads til, sådan som der altid har været.

Og jeg forstår udmærket, at mange er kritiske over for en lang række forhold i EU.

Det er der god grund til at være. De gammeldags planøkonomiske landbrugsordninger er til skade for forbrugerne og miljøet, de belaster finanserne og fortrænger fælles investeringer i fremtiden – og de er først og sidst urimelige, fordi de afskærer de fattige lande fra at sælge til EU og få gang i deres udvikling.

Der er meget bureaukrati og system – og der er brug for mere åbenhed i samarbejdet. Der vil komme problemer på det fælles arbejdsmarked, når de nye lande skal ind – problemer, vi må finde de rigtige løsninger på, så vores danske beskæftigelse og velfærdsordninger ikke undergraves.

Men når alt dette og meget mere er sagt, så mener jeg alligevel, tiden er til besindelse og til, at vi gør den aller kraftigste indsats for at komme af med de mentale og juridiske for-behold, danskerne har for deltagelse i samarbejdet.

EU er trods alle sine fejl og mangler det største fremskridt for civilisering af samarbejdet mellem nationalstater, der nogen sinde er skabt.

Vi har skabt et samarbejde, så nationer, der brugte en stor del af forrige århundrede på at slå hinanden ihjel og mellemtiden til at eksportere arbejdsløshed til hinanden, nu samarbejder så tæt, at krig og handelskrig ingen sinde igen kan forekomme.

For det lille land Danmark, der gennem historien har været nødt til passivt at indrette sig på store naboers krav, er det et tilbud om organiseret demokratisk medbestemmelse over de naboer, der plejer at bestemme over os.

Vi taler om at afgive suveræniteten til EU, og mange er bange for det. Men jeg opfatter det helt anderledes. Vel giver vi beføjelser til EU. Men det er udtryk for, at vi puljer vores nationale suveræniteten dér, hvor vi alligevel ikke kan nå langt nok med national lovgivning.

Det er et samarbejde om grænseoverskridende miljøproblemer og om at lade være at konkurrere mod hinanden på dårlig miljøtilstand og dårlige arbejdsforhold.

Det er et samarbejde om økonomisk stabilitet og kamp mod arbejdsløshed.

Det er et samarbejde om fredsbevarende operationer, så vi ikke igen skal opleve skammen over vores magtesløshed, som da Jugoslavien brød sammen i ragnarok.

Det er et stærkere samarbejde om at bekæmpe stadig grovere international kriminalitet, terror, narko, kvindehandel osv.

Det er samarbejde, der er nødvendigt, hvis vi i det lange perspektiv skal håndtere den globale folkevandring både stramt og anstændigt og gå op imod den ved at skabe udvikling og job i de regioner, der grænser op til det rige Europa.

Det er samarbejde båret af vore holdninger til demokrati og menneskerettigheder og den del af den rige verden, der trods alt har den mest progressive holdning til at åbne for u-landenes adgang til handel og udvikling.

Et Europa, der arbejder bedre og tættere sammen, er det eneste tænkelige værn mod en verden, hvor alle væsentlige beslutninger i politik og økonomi træffes af en ultrakonser-vativ regering i USA og af nogle få gigantiske koncerner.

Et Europa, der kan gøre fremskridt ad den tornede vej hen mod en fælles udenrigspolitik er den eneste chance for et modspil og et ligeværdigt partnerskab med USA - og for at vi har muligheder for at påvirke den amerikanske politik.

Efter min mening er det vanskeligt at være skeptisk over for Bush-administrationens globale kurs og på samme tid sætte sig imod et tættere europæisk samarbejde!

Det europæiske samarbejde er den eneste chance vi har for i det 21. århundrede – selv om vi bliver spundet stadig tættere ind i globaliseringen med varer, kapital og mennesker, der farer hen over grænserne i forrygende tempo – at sikre den balance mellem samfund og marked, som vi brugte det 20. århundrede til at skabe på det nationale plan.

Vi har meget til fælles med resten af Europa. Den gamle frygt, som jeg selv oprindeligt havde, for at vort velfærdssamfund ville blive udhulet og harmoniseret bort i det europæiske samarbejde, er blevet gjort til skamme af de første 30 års udvikling.

På intet væsentligt punkt er Danmark blevet trukket bagud. På alle væsentlige punkter er det centrale og sydlige Europa blevet trukket henad mod vores velfærdsmodel. Og det vil fortsætte i takt med kvindernes større erhvervsdeltagelse i resten af Europa.

Derfor, kære partifæller, er jeg helt sikker på, at det er i Danmarks, danskernes og ikke mindst de danske socialdemokraters interesse at kæmpe helhjertet for at vi siger ja til den nye forfatningstraktat og kommer af med de danske forbehold.

Det er også, hvad partiets folketingsgruppe og hovedbestyrelse har besluttet, at vi vil.

Jeg håber, at vi vil få en helhjertet opbakning fra denne kongres.

En ny traktat med forbeholdene intakte vil betyde, at vi går ind i tættere samarbejde, men får mindre medbestemmelse end nu. Vi vil komme udenfor beslutningerne og være uden mulighed for at varetage danske interesser på store nye områder i EU-samarbejdet.

Og et nej til den nye traktat vil et eller andet sted henne ad vejen sætte os ud på sidesporet – måske sammen med Norge og Island, der jo gummitempler 98 pct. af alle beslutninger i EU – måske endda uden Norge og Island, for der arbejder stærke kræfter på at komme ud af isolationen og opnå medlemskab.

Jeg mener inderligt, at det er på tide, vi forstår alvoren i situationen.

Danskerne må gøre op med sig selv, om vi er med i Europa eller vil stå udenfor beslutningerne i et samarbejde, som vi under alle omstændigheder er dybt afhængige af.

EU er et livsvilkår, som vi efter min opfattelse skal påvirke med al kraft, lige som vi gør det i Danmark, selv om vi bestemt heller ikke er tilfredse med alt, der beslutes herhjem-me.

Vi skal ikke lade os stoppe i den positive holdning til samarbejdet, fordi der er paragraffer, vi ville have skrevet anderledes, og kommaer vi ville have sat anderledes, hvis bestemte helt alene. Vi bestemmer ikke helt alene. Vi er 25

lande, der bestemmer i fælles-skab. Det er selve ideen.

Vi socialdemokrater skal kæmpe for dén ide.

Det skal vi også gøre i Europa-Parlamentet.

I morgen skal vi vælge nye kandidater.

Vi har en kanonflot opstilling med dygtige og spændende navne – kvinder, mænd, yngre og ældre. Ja, der er meget store chancer for, at vi kan sende et stærkt hold af brave kvin-der og mænd til Bruxelles.

Jeg er glad for, at Poul Nyrup bliver vores spidskandidat, og jeg håber at Henrik Dam i morgen af kongressen vil blive valgt som nr. 2. Poul og Henrik er to af vore mest erfarne og allermest engagerede i at fastholde Danmarks position i Europa. Med de to i spidsen har socialdemokraterne bedre chancer end nogen sinde før for et godt valg og for stor indflydelse i det nye Parlament. Med de to har vi stærke stemmer for præcis dén holdning til Europa, som jeg netop har redegjort for.

Kære partifæller

Venstres sande dagsorden er en helt anden, end den de har vedkendt sig over for vælgerne.

Hvis Venstres metoder får lov til at virke over længere tid, vil de bringe os længere væk fra den samfundsmodel, som de fleste ønsker. Værdierne fosser ud af det danske samfund!

Den borgerlige regering har på kort tid soldet alt det op, som vi nåede at skabe op gennem halvfemserne. Dengang – under den socialdemokratiske ledede regering – blev der hvert år skabt 230.000 nye job til erstatning for de 200.000 gamle, der forsvandt.

Der blev høvlet drastisk ned på gælden, og den offentlige service blev forbedret, mens skatter og afgifters tyngde på den enkelte borger blev holdt i ro.

Mens vi endnu sad i regering, lagde vi - sammen med de radikale - en plan for den øko-nomiske udvikling frem til 2010. Det var en god og realistisk plan, men det giver desværre ikke længere mening at tage udgangspunkt i den, for siden folketingsvalget er der ført en økonomisk politik, som vil gøre det umuligt at nå målene.

Alene målene for gældsafviklingen er skredet dramatisk. Den borgerlige politik betyder 70 mia. mere i gæld i 2010 end vi arbejdede for. Og uanset Venstres gyldne løfter i sidste valgkamp er der ikke midler til at gøre op med høje klassekvotienter, nedslidte skoler, senge på sygehusgangene og stopure i hjemmehjælpen – for ikke at tale om den katastrofale passivitet over for den voksende arbejdsløshed.

Det var faktisk meget symbolsk sådan som Venstre efter valgsejren lod deres logo projicere foran tv-seerne med en laserkanon.

Blålys. Og masser af varm luft. Dét er hvad der kommer ud af sådan en!

Kære partifæller;

Vi har en klar mission lige foran os. En helt afgørende og meget hård kamp som vi skal vinde.

Vi skal have sejr på den først kommende valgdag, fordi Danmark ikke har råd til fire ekstra år med det sorteste styre i en menneskealder.

Socialdemokratiets opgave er at gå i spidsen for en koalition, der kan genskabe det brede samarbejde om de nødvendige reformer, investere i beskæftigelse, i uddannelse og forskning og skabe grundlaget for et solidt velfærdssamfund i det 21. århundrede.

Det er dén opgave, jeg gerne vil løfte,

Jeg er helt sikker på, at jeg kan løfte, når det sker sammen med jer, der er samlet i denne sal, sammen med de titusinder af aktive partifæller ud over landet, sammen med vennerne i LO og de andre faglige organisationer, og sammen med de folkelige bevægelser, der ri-sikerer at få ryggen knækket, hvis den borgerlige kurs fortsætter.

Vi vil i de kommende timer og dage, måneder og år tegne billedet af et Socialdemokrati, der består af mange unge og gamle, mænd og kvinder, der er optændt af en eneste alt-overskyggende ambition: At tegne den socialdemokratiske profil - med mange nuancer - men i stærke farver.

Husk, det er os, der er har de bedste unge – den bedste ungdomsorganisation, de bedste unge folketingspolitikere. Lad os vise det til hver enkelt dansker.

Husk det er os, der er ægte optaget af ligestilling mellem mænd og kvinder - i familie, på arbejdspladser, i samfundsliv. Lad os vise det til hver enkelt dansker.

Lad os vise sammenhold, godt humør og målbevidsthed.

Lad os lære at tale bedre om hinanden. Lad os lære at lytte bedre til hinanden.

Lad os tage ved lære af fortiden, selv om vi ikke altid har oplevet den på samme måde.

Vi skal fra denne dag holde fokus på vores fælles kamp for en bedre fremtid.

Vi må have mod til at melde klart ud - vise at vi tør risikere noget, fordi vi har vore fælles drømme, vore fælles holdninger og vore fælles konkrete initiativer.

Jeg har her i dag fortalt, hvad vi vil gøre, hvis man igen betror os regeringsmagten:

- For det første vil vi investere 2 mia. kr. ekstra i forskning og uddannelse.

- For det andet skal folkeskolen have flere lærere og nye bøger.

- For det tredje vil vi gennemføre en jobplan med 15.000 flere job.

- For det fjerde vil vi sikre bedre tid i ældreplejen..

- For det femte, skal der være flere læger og sygeplejersker til de svageste patienter på hospitalerne.

- For det sjette vil vi stoppe nedskæringerne på natur og rent vand.

- For det syvende vil vi gennemføre en maxtakst for børnepasning på 1.000 kr.

Det skal vi fortælle om igen og igen.

Det bliver hårdt arbejde, partifæller. Vi er oppe mod en hård modstander, når det gælder strategisk tæft og taktisk snilde. En modstander, som er villig til hvad som helst for at beholde magten. Men også en modstander, som er sårbar på resultaterne, visionerne og evnen til at værne om de værdier, som har gjort Danmark til et af verdens bedste steder at leve.

Det er dér vi skal sætte stødet ind, og det er dét, vi vinder det kommende valg på:

Realiteter frem for tomme løfter. Visioner frem for forstillelse. Og ægte socialdemokratisk politik frem for et billigt borgerligt plagiat.

Og lad mig så sige her til allersidst: Det er altid lettere at sige nej, end det er at sige ja. Nej til fællesskabet. Nej til dem der ikke makker ret eller ikke passer ind i systemet. Nej til skat. Nej til dit og nej til dat.

Selv om de borgerlige ikke tør sætte det hele over styr på én gang – af frygt for vælgerne dom – så er det tydeligt, hvad projektet går ud på: Nej til den danske model.

Det er sværere at sige ja. Men i dag siger vi et rungende ja. Ja til sammenhold. Ja til frisind. Ja til mod og nytænkning. Ja til et stærkere og mere demokratisk samarbejde i Eu-ropa.

Det er vores chance og vores fremtid.

Vi har et projekt for det 21. århundrede.

Vi mener ikke, at velfærd er umoderne.

Og vi er tilbage for fuld styrke. Lad det være budskabet, der hamrer igennem fra denne kongres.

Tags

Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kongresberetning-2003>